gemeente cuijk

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Cuijk.

Nr. 5337
18 januari
2016

Beleidsregels integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016 – 2020 gemeente Cuijk

Beleidsregels voor de periode 2016 tot 2020

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. College : College van burgemeester en wethouders van de gemeente **Cuijk**;
b. Inwoner : ingezetene die op grond van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens bij een gemeente is ingeschreven;
c. Schuldhulpverlening : de hulpverlening aangeboden door het College aan inwoners van de gemeente **Cuijk** met (potentiële) financiële problemen;
d. Aanvrager : persoon die zich tot het College heeft gewend voor schuldhulpverlening, alsmede alle personen die tot diens gezin of leefeenheid behoren;
e. Schuldregeling : de bemiddelingsfase tussen aanvrager en schuldeisers om een akkoord over de aflossing van de schulden tegen finale kwijting tot strand te brengen:

Minnelijk: zonder tussenkomst van de rechtbank (WGS);
Wettelijk: rechtbank bepaalt toetreding (WSNP)

a. Beslagvrije voet : van beslag vrijgesteld bedrag op grond van artikel 475 Rv.
b. Aflossingscapaciteit : het resterend bedrag, na aftrek van de beslagvrije voet, dat voor de aflossing van schulden beschikbaar is.
c. Rv : Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
d. Wgs : Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
e. Wsnp : Wet sanering natuurlijke personen;
f. Recidive : een nieuwe aanmelding van éénzelfde aanvrager;
g. Recidivist : aanvrager die zich wederom aanmeldt voor schuldhulpverlening;
h. Plan van aanpak : omschrijving situatie aanvrager en aanbod producten op basis van maatwerk;

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Alle inwoners van de gemeente **Cuijk** van 18 jaar en ouder kunnen zich tot het College wenden voor schuldhulpverlening.

Artikel 3. Aanbod schuldhulpverlening

1. Het College verleent aan aanvrager schuldhulpverlening indien het College schuldhulpverlening noodzakelijk acht. De aanvraag wordt getoetst aan de visie en algemene uitgangspunten zoals neergelegd in het *“Beleidsplan integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016-2020”*. Indien de noodzaak niet aanwezig wordt geacht door het College, kan een aanvraag worden geweigerd.
2. De vorm waarin het College schuldhulpverlening aanbiedt, is van meerdere factoren afhankelijk en kan dus per situatie verschillen. De factoren die een rol kunnen spelen zijn:
   a. zwaarte en/of omvang van de schulden;
   b. psycho-sociale situatie;
   c. houding en gedrag van aanvrager (motivatie);
   d. een eventueel eerder gebruik van schuldhulpverlening.

3. Het aanbod schuldhulpverlening omvat een of meer producten integrale schuldhulpverlening, gebaseerd op de producten in de Gedragscode NVVK 2015, uitgaande van maatwerk.

Artikel 4. Inlichtingen en medewerking

1. Aanvrager doet aan het College op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening, zowel bij de aanvraag als gedurende de looptijd van het schuldhulpverleningstraject.
2. Aanvrager is verplicht om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is gedurende de aanvraagperiode en tijdens het schuldhulpverleningstraject.

Artikel 5. Weigeren en beëindigen

1. Indien aanvrager niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4, lid 1 en lid 2 kan het College besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel te beëindigen.
2. Onverminderd hetgeen bepaald in artikel 3 lid 2 Wgs, kan het College besluiten tot weigering van de schuldhulpverlening indien:
   a. er sprake is van een schuld ontstaan door fraude waarvan de ontstaansdatum minder dan 5 jaar in het verleden ligt;
   b. er sprake is van een schuld voorkomend uit criminaliteit (bijvoorbeeld een te betalen schadevergoeding aan een slachtoffer waardoor een schuldregeling niet mogelijk is).

3. Onverminderd de overige bepalingen in deze beleidsregels, kan het College besluiten tot beëindiging van de schuldhulpverlening indien:
   a. aanvrager niet voldoet aan het genoemde in artikel 2;
   b. bij overlijden van de aanvrager;
   c. het schuldhulpverleningstraject succesvol is afgerond;
   d. aanvrager in staat is om zijn schulden zelf te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;
   e. de geboden schuldhulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager niet (langer) passend is;
   f. de schuldhulpverlening door het College niet langer noodzakelijk wordt geacht;
   g. de schuldenaar zijn beschikbare aflossingscapaciteit niet wil gebruiken voor de aflossing van schulden;
   h. op grond van – zo later is gebleken – onjuiste gegevens schuldhulpverlening aan betrokkene is toegekend, terwijl indien dit ten tijde van de besluitvorming bekend was geweest bij het College, een andere beslissing zou zijn genomen;
   i. belanghebbende zich ten opzichte van de medewerkers, belast met de werkzaamheden die voortkomen uit het schuldhulpverleningstraject, misdraagt en/of agressief gedrag vertoont.

Artikel 6. Recidive

Een aanvraag schuldhulpverlening kan geweigerd worden, met uitzondering van informatie en advies en/of een doorverwijzing indien:

1. minder dan 1 jaar voorafgaande aan de dag waarop de aanvraag is ingediend:

a. door aanvrager een traject schuldregeling succesvol is doorlopen en de nieuw ontstane schuldsituatie aan de klant te wijten is;
b. een schuldregeling tussentijds is beëindigd (minnelijk of wettelijk) door toedoen van de aanvrager;
c. ingevolge artikel 5 van deze beleidsregels is geweigerd of beëindigd wegens schending van verplichtingen zoals omschreven in artikel 4 lid 1 en lid 2;
d. ingevolge artikel 5 van deze beleidsregels is geweigerd en er geen sprake is van een gewijzigde omstandigheid;

2. minder dan 3 jaar voorafgaande aan de dag waarop de aanvraag is ingediend:

a. door aanvrager een traject schuldregeling is beëindigd omdat aanvrager zich zeer ernstig heeft misdragen tegenover het College of diens gemandateerden, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van schuldhulpverlening.

Artikel 7. Doorlooptijden

De beperking van de doorlooptijden gedurende het traject heeft een positief effect op zowel de aanvrager als de schuldeisers. Het College acht een termijn van gemiddeld drie maanden om het plan van aanpak op te stellen een voor alle partijen acceptabele termijn.

Artikel 8. Hardheidsclausule

1. Het College kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot onredelijkheid of onbillijkheid.
2. In gevallen waarin deze regeling niet is voorzien, beslist het College.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking de dag na bekendmaking en wordt aangehaald als de regeling “Beleidsregels integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016 – 2020 gemeente Cuijk”.

Toelichting

Toelichting algemeen

De gemeenteraad heeft het *"Beleidsplan integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016-2020"* vastgesteld. In dit beleidsplan staat de visie van de gemeente **Cuijk** geformuleerd op het gebied van integrale schuldhulpverlening.
Onderhavige beleidsregels komen voort uit artikel 3 Wgs, waarin de verantwoordelijkheid van het College is neergelegd. De primaire verantwoordelijkheid is de uitvoering van het *"Beleidsplan integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016-2020",* waarbij specifiek regels moeten worden opgesteld die betrekking hebben op:
- de toelating tot schuldhulpverlening;
- hoe om te gaan met recidive en recidivisten;
- de doorlooptijden van het schuldhulpverleningsproces.

De gemeente **Cuijk** vindt dat er heldere spelregels moeten zijn die voor alle betrokken partijen duidelijk verwoorden onder welke voorwaarden schuldhulpverlening wordt geboden aan de burgers. Aan de ene kant weet de burger zo onder welke voorwaarden toelating wordt geregeld en aan welke regels hij of zij zich moet houden. Aan de andere kant weet de gemeente zo welke verplichtingen zij de burger mag opleggen en wanneer zij toegang tot schuldhulpverlening mag weigeren of beëindigen.
Bij dit alles speelt het feit dat de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening onder het regime van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) valt. Het is dan ook van belang dat de spelregels in deze regeling in een juridisch vat zijn gegoten. Dit biedt borging voor zowel de burger als de overheid.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel worden begrippen gedefinieerd die nadere toelichting behoeven. Zie ook artikel 1 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Onder het begrip 'aanvrager' moeten ook andere leden van diens gezin of leefvorm gelezen worden die bij de schuldhulpverlening zijn of worden betrokken. Denk hierbij aan partners, kinderen, andere gezinsleden die tezamen een financiële eenheid vormen waarbinnen een oplossing voor de schuldsituatie gezocht wordt.

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Zoals in de visie in het beleidsplan *"Beleidsplan integrale gemeentelijke schuldhulpverlening 2016-2020"* is vastgelegd, staat schuldhulpverlening in principe open voor alle inwoners van de gemeente **Cuijk**van 18 jaar of ouder. Met inwoners worden enkel 'natuurlijke personen' bedoeld.
Het College is zich ervan bewust dat inwoners na een al dan niet succesvol doorlopen traject schuldhulpverlening wederom in financiële nood kunnen verkeren.

Artikel 3. Aanbod schuldhulpverlening

Lid 1 geeft aan dat het College schuldhulpverlening verleent indien het College Schuldhulpverlening noodzakelijk acht. Hiermee wordt enerzijds recht gedaan aan het uitgangspunt van de eigen verantwoordelijkheid van de burger. De burger wordt in eerste instantie in staat geacht om (dreigende) schuldenproblematiek zelf aan te pakken (al dan niet met hulp van familie, vrienden of kennissen). Indien dit succesvol is, kan schuldhulpverlening achterwege blijven.
Anderzijds wordt middels lid 1 en lid 2 recht gedaan aan het uitgangspunt dat schuldhulpverlening selectief en gericht (als maatwerk) ingezet dient te worden.
Lid 2 bevat de kern van integrale schuldhulpverlening: een gerichte en selectieve toepassing van schuldhulpverlening. Hierbij is de inzet van producten afhankelijk van de situatie. Het aanbod van schuldhulpverlening is altijd (in meer of mindere mate) een kwestie van maatwerk.
Het beschikken op de aanvraag schuldhulpverlening conform het beleidsplan en beleidsregels wordt door het College gemandateerd aan de externe partij waaraan de uitvoering van schuldhulpverlening is uitbesteed.

Artikel 4. Inlichtingen en medewerking

Dit artikel stelt de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager voorop. De aanvrager dient zelf tijdig de benodigde informatie te geven (lid 1) en/of medewerking te verlenen (lid 2). Dit geldt gedurende het gehele proces van schuldhulpverlening, dus vanaf het moment van aanvraag tot en met eventuele nazorg na beëindiging. Nazorg wordt in dit verband ook gezien als een onderdeel van het schuldhulpverleningstraject.

Artikel 5. Weigeren en beëindigen

Wanneer een aanvrager niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4, lid 1 en 2, kan het College besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel te beëindigen. Alvorens dat te doen, wordt de aanvrager conform lid 2 een hersteltermijn geboden. Met deze herstel-

termijn wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om alsnog de gevraagde medewerking te verlenen of de informatie te verstrekken. De termijn en het aantal hersteltermijn waarbinnen de aanvrager de medewerking moet verlenen of informatie moet verstrekken dient redelijk en billijk te zijn, gezien hetgeen wordt gevraagd.
Wanneer de aanvrager diens verplichtingen niet nakomt gedurende of na de herstelperiode, dan kan het College besluiten tot weigering of beëindiging van de schuldhulpverlening. Het betreft hier een zogeheten "kan"-bepaling, waarmee het College bevoegd is om te weigeren of te beëindigen, maar niet verplicht is. Deze discretionaire ruimte geeft het College de mogelijkheid om af te zien van beëindiging of weigering wanneer elke vorm van verwijtbaar gedrag ontbreekt. Van verwijtbaar gedrag is sprake wanneer opzettelijk en tegen gemaakte afspraken in handelingen worden ondernomen of nagelaten die een succesvolle afronding van een traject in de weg staan.

Fraudeschulden
Schulden die zijn ontstaan door fraude zoals bedoeld in artikel 6 sub a, danwel schulden die voorkomen uit criminaliteit (bijvoorbeeld strafvorderingen, -boetes, schadevergoedingen aan slachtoffers, etc.) zoals bedoeld in artikel 5 aanhef en lid 2 sub b, zijn een ernstige belemmering om te komen tot een succesvolle schuldregeling. Het College zal op grond hiervan beslissen tot weigering van een aanbod schuldhulpverlening, met uitzondering van de producten informatie en advies en/of doorverwijzing.

Beëindigingsgronden
In artikel 5 wordt omschreven wanneer schuldhulpverlening kan worden beëindigd. Bij een aanvrager die bij overlijden een partner achterlaat wordt gekeken of de schuldregeling, al dan niet met de afwikkeling van de erfenis voor de nog levende partner kan worden voortgezet. Met lid 3 sub e wordt de omstandigheid bedoeld dat iemand een grote erfenis ontvangt of de loterij wint en daarmee in principe de noodzaak voor schuldhulpverlening ineens wegvalt.

Artikel 6. Recidive
Ten aanzien van de bevoegdheid om een aanbod schuldhulpverlening te weigeren, in relatie tot eerdere trajecten schuldhulpverlening, zijn in dit artikel regels gesteld. De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat centraal, waardoor de mogelijkheid om een hernieuwde aanvraag in te dienen wordt beperkt. De keuze om iemand al dan niet toe te laten is niet enkel en alleen gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid, maar tegen de organisatorische achtergrond van beschikbare formatie en tijd.
In feite is er sprake van twee termijnen van uitsluiting, gekoppeld aan de ernst van gedragingen.
Is er sprake van een beëindigde schuldregeling, al dan niet succesvol, dan geldt er een termijn van 1 jaar. Als iemand is uitgesloten van deelname omdat men niet voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5, dan geldt er eveneens een termijn van 1 jaar. Mits de omstandigheid waardoor de aanvrager niet voldoet aan de voorwaarden niet is gewijzigd.
Wanneer iemand zich zeer ernstig misdraagt jegens het College of ambtelijk personeel dan wel degene die is belast met het uitvoeren van de schuldhulpverlening binnen de gemeente, dan geldt een termijn van 3 jaar.
Voor de toepassing van artikel 6 is het van belang om onderscheid te maken tussen de verschillende begrippen onder artikel 5. Bij het bepalen of een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening telt de verleende schuldhulpverlening c.q. de contacten daaromtrent vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels ook mee. De beleidsvrijheid om een dergelijke recidivebepaling op te nemen ontslaat de gemeente niet van de verplichting om, daar waar een onevenredige situatie ontstaat voor de burger, af te wijken van hetgeen bepaald is in artikel 5. Het uitgangspunt is en blijft evenwel hetgeen is bepaald in artikel 5.

Artikel 7. Doorlooptijden
De doorlooptijden in artikel 9 worden gedefinieerd als een termijn van orde. De termijn om te komen tot een plan van aanpak en daarmee de start van de schuldregeling is op een gemiddelde termijn vastgesteld. Korter kan en mag, maar verlengen is toegestaan indien dit in het belang van alle partijen is. De haalbaarheid van doorlooptijden is afhankelijk van diverse factoren waarin niet altijd invloed op kan worden uitgeoefend, zoals de medewerking van schuldeisers. Een al te strakke naleving gaat ten kosten van het eindresultaat en is daardoor niet wenselijk. Het opnemen van een termijn van orde is binnen de kaders van de Wgs toegestaan. Een termijn van orde is niet afdwingbaar.

Artikel 8. Hardheidsclausule
Dit artikel geeft ruimte aan het College om in bijzondere (lid 1) c.q. onvoorziene (lid 2) gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze regeling.

Artikel 9. Inwerkingtreding
De beleidsregels treden in werking de dag na bekendmaking.
Dit is een uitgave van:
Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie CGM

Gemeenten Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert